

Prowadzenie regeneracji zasobów genowych traw w ZDOO w Lisewie w ramach Programu Wieloletniego 1.2 MRiRW, IHAR-PIB

Marcin Pelc

COBORU, Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Lisewie

W 2016 roku w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Lisewie (woj. pomorskie) uruchomiono realizację Programu Wieloletniego 1.2 pt. „Prowadzenie regeneracji zasobów genowych traw” na podstawie zawartej umowy pomiędzy MRiRW a IHAR-PIB w Radzikowie.

Realizowane i promowane przez ośrodki naukowe, badawcze, doradcze zadania uświadamiają społeczeństwu istotę dbałości o zachowanie otaczającego środowiska.

Program Wieloletni 1.2 niesie wymierne praktyczne korzyści odbudowy i utrzymania roślinnych zasobów genowych. Skrajnie zróżnicowana żywotność nasion obiektów przekazanych przez KCRZG do ZDOO w Lisewie różnicowała liczebność otrzymanych siewek i ilość otrzymanych do wysadzenia w polu roślin. Liczba otrzymanych siewek (Rys. 1) wskazywała wyraźnie na zdolność kiełkowania oraz cechy gatunkowe jako decydujące o ilości otrzymanych siewek.

Zgodnie z opracowaną metodyką w 2016 oraz 2017 roku wykonano kiełkowanie nasion, z których otrzymano siewki pikowane do kombi doniczek. Rośliny po osiągnięciu optymalnej fazy rozwojowej wysadzane były w polu z zachowaniem przyjętych odległości. W drugim roku użytkowania planowany jest zbiór nasion i przekazanie do KCRZG.

Występujące skrajne warunki meteorologiczne w okresie żniw znacznie utrudniają wyprodukowanie jakościowego materiału siewnego a tym samym optymalizację ponoszonych kosztów. Znacznie wyższe nakłady pracy, pieniędzy, paliwa, środków ochrony roślin na wyprodukowanie 1T wysokiej jakości materiału siewnego powinno być zatem jak najbardziej efektywne, czyli pro-ekologiczne. Należy pamiętać, iż zachodzące w nasionach podczas przechowywania procesy biochemiczne mogą powodować zmiany fenotypowe różnicujące rośliny w obrębie tej samej odmiany, obiektu. Długość życia nasion jest wypadkową właściwości genetycznych i morfologicznych danego gatunku i wpływu czynników środowiska (K. J. Chwedorzewska, J. Puchalski, Morfologiczne, cytologiczne i biochemiczne aspekty długotrwałego przechowywania nasion typu „orthodox”, PNR nr 6/2004).

Rys. 1. Średnia żywotność nasion obiektów, liczba uzyskanych siewek w 2016 r. w ZDOO w Lisewie

